



## Dolgovi še iz časov ugodja

Študija o naložbah v otipljivi in neotipljivi kapital slovenskih industrijskih podjetij je pokazala, da so se zadolževala v času vzpona

### IVAN VIDIC

“Bolj doma smo, ko je treba kaj prodati, manj, ko je treba ustvariti kaj novega,” je članom skupščine GZS dejal prof. dr. **Janez Prašnikar**, ko je predstavil izsledke raziskave o položaju in ravnanju slovenskih industrijskih podjetij pred krizo in o posledicah, ki se kažejo še danes. Raziskava je zajela vse 203 družbe, ki imajo več kot sto zaposlenih, med njimi je 73 družb, ki so v tuji lasti, “kar ni tako malo, kot se zdi”, je dodal gost skupščine GZS.

Ekonomisti ljubljanske ekonomske fakultete so bili ob lanskem združenju stopnje gospodarske rasti presenečeni, 8-odstotnega padca niso pričakovali in takoj so se vprašali, kaj se je zgodilo. Po strokovni analizi vseh podatkov (poslovna poročila so dragocen vir podatkov, je poudaril Prašnikar) so spoznali, da kreditni krč ni edini razlog, da so podjetja ob krizi namenila manj denarja za naložbe in da je prišlo do tako velikega padca naložb. Izkazalo se je, da so slovenska podjetja v obdobju vzpona gospodarstva bistveno povečala svojo finančno zadolženost.

Zato bodo potrebovala kar nekaj časa za finančno prestrukturiranje. Za 203 izbrana podjetja se je zadolženost v letu 2007 povečala za 20 odstotkov in v letu 2008 za 26 odstotkov, lani pa je padla za 7 odstotkov, je naštel Prašnikar in ob tem spomnil, da je v obdobju 2007-2008 43 odstotkov povečanja zadolženosti šlo na račun financiranja dejavnosti, največji del pa je bil namenjen financiranju dodatnih finančnih naložb in nepremičnin. Pri tem so problematična podjetja z razpršeno lastniško strukturo in holdingi z nedefiniranim lastništvom, je dejal Prašnikar in dodal, da iz raziskave vidi, da se ta čas seseda vsaj 46 podjetij, ki jim je pred dvema letoma dolg narasel za 74 odstotkov, dobiček v letu 2008 za 99 odstotkov, lani pa so zašla v izgubo.

Izkazalo se je, da so jo bolj odnesle družbe, ki so znale tržiti blagovne znamke, tiste, ki so imele v dobičku vsaj nekaj “notranjega denarja” za investicije, in tiste, ki so na trgu poiskale več kot le enega ali dva kupca. Tudi lani, ko so investicije nazadovale, se v teh podjetjih naložbe niso ustavile. Torej za vse skupaj ni kriv le bančni krč, je dejal Janez Prašnikar.

Skupščino je predsednik GZS **Stojan Binder** seznanil z dosežki zbornice v letošnjem letu, poudaril, da zbornica že 159 let povezuje podjetja, znanje in interese članov, da je tudi letos pomembno vplivala na spremembe zakonodaje na področjih, ki najbolj otežujejo poslovanje članstva (delovna razmerja, gospodarsko pravo, davč-

na zakonodaja, zelena zakonodaja). “Še najbolj smo ponosni, da smo dosegli znižanje trošarin na električno energijo in zemeljski plin in tako gospodarstvu prihranili 80 milijonov evrov v letu in pol,” je dejal predsednik GZS in napovedal nadvse mirna pogajanja s trgovinsko zbornico o delitvi premoženja.

Članom so v letu dni posredovali več kot 20 tisoč nasvetov, odprli so jim gospodarski portal s 50 podportali in 80 tisoč strokovnimi prispevki, ki jih je obiskalo milijon podjetnikov. Pripravili so 585 dogodkov (strateških konferenc, okroglih miz, delegacij, 400 seminarjev ...). Zbornica je drugo leto v izgubi, letošnja je, kljub odpuščanju in nižanju stroškov, skoraj 2,5 milijona evrov. Upravnemu odboru ni preostalo drugega, kot da za 2,9 odstotka zviša članarino za skupne naloge, vodstvo GZS pa bo storilo vse, da bo denar poiskalo tudi drugje (virji za sofinanciranje internacionalizacije, ki jo zbornica izvaja za celotno gospodarstvo), pa tudi iz državnega proračuna, kjer predlagajo ustrezne spremembe v zakonu o gospodarskih družbah in zakonu o zbornicah. Med razlogi, ki so povzročili izgubo, je generalni direktor zbornice **Samo Hribar Milič** naštel tudi slabo plačljivost članarine. V času obveznega članstva je bilo v GZS 275 zaposlenih, “na začetku prihodnjega leta nas bo le še 116”, je dejal Milič. A GZS je predstavnik slovenskega gospodarstva. Gospodarstvo jo tudi v prihodnjem letu potrebuje.